

עלי מרפא
שער הגליון
יין הנגרי
למעשה
בני היכלא

חטכה חדש
תהליך גאולה הולך ומתקדם
מאמין כמו שרואה
תרופה ושמה: לימוד התורה
סדרות במרתף

התורה הזמנית:

- הקדמת תורה א'יה
- יסודות בעבודת ה'
- ההודאה שבתוך הצרה
- הסוכה של הצדיק
- חטכה עם הילדים...
- טעם חטכה
- הלכות חטכה

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עומק המפרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

מגיע חטכה חדש - שבו תזכה לדעת שה' איתך

יום א' וישב תקצ"ד

וימי חַטְכָּה מְמַשְׁקֵמִין וְבָאִין. וְהוֹדֵא נַעֲשֶׂה בְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה עֵינֵן חֲנֻפֵת הַבַּיִת שְׁגִלָּה אֲדוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבְנֵנוּ זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה, שְׁפִמֵי הַסֶּלַח נָא שְׁל יוֹם הַחַטָּוִים וְכוּ. פִּי הֵלֵא סוּךְ קַל סוּךְ בְּרֵאֵי יִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה נִבְנֶה מַעֲטָ מַעֲטָ. עַד שִׁיְהִי נִשְׁלָם מַהֲרָה. וְעַל כֵּן בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה צְרִיךְ שִׁיְהִי לְכָל אֶחָד מֵיִשְׂרָאֵל חֶלֶק בְּחֲנֻפֵת הַבַּיִת, וְזֶה זִכְרָה כְּפִי הַסֶּלַח נָא שְׁל יוֹם כְּפֹהוּ. וְגַם עֵתָה עֲדֵינִי צְרִיכִי לְהַתְּפִיל שְׁמִימִי בְּהַסֶּלַח נָא שְׁל יוֹם כְּפֹהוּ. כִּי בְּכָל יוֹם צְרִיכִי לְשׁוֹב לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ. שְׁעָהוּ בְּחִינַת קִדְשֵׁת יוֹם כְּפֹהוּ שְׁמִימִי שִׁכִּין בְּכָל הַשָּׁעָה כְּלָה. וְכִמוּ כֵן זִכְרִי לְחֲנֻפֵת הַבַּיִת שְׁהוּא בְּחִינַת הָאֲדָת בֵּין וְתַלְמִיד הַלְהוֹדִיעַ לְדָרֵי מַעֲלָה וְלְדָרֵי מַטָּה גְדֻלָּתוֹ וּמְלַכּוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ וְכוּ. וְהַעֲקֹר הוּא הַלְהוֹדִיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם הַשְּׁפֵל לְכָל הַנְּמוֹכִים מֵאֵד מֵאֵד. פִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, בְּבַחֲבִינַת הַקִּיצוֹ וְרַבְנֵנוּ שׁוֹכְנֵי עֵשֶׂר וְכוּ. גּוֹאֲלֵד בְּרִדְעֵר הָאֶרֶץ יִקְרָע [אֲחֵי כְּלָבִי], אֵל חֲקִינֵי בְּעֵינֵיכֶם דְּבָרִים טוֹבִים חֲדָשִׁים כְּאֵלֶּה: בְּאֶמְתָּה בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת הֵם חֲדָשִׁים אֲצִלֵי לְגַמְרֵי, וְאִינִי יָכוֹל לְהַסִּיחַ דְּעִתִּי מִלְּהַתְּפִילָה עַל נַפְלְאוֹת כְּאֵלֶּה חֲדָשִׁים כְּאֵלֶּה, וּמְכַרְחִים לְכָל אָדָם מֵאֵד מֵאֵד לְהַחִיזוֹתוֹ וְלַעֲרֹדוֹ וְלַהֲקִיצוֹ וְלַהֲקִימוֹ מִקְּלָמָה מִקְּלָמָה שְׁהוּא וְכוּ. אֲשֶׁרֵינוּ שׁוֹכְנֵי לְשִׁמְעָה כָּל זֵאת. יִתְרַ מִּזָּה אֵי אֲמַשְׁרֵי לְהַאֲרִיךְ עַל פְּנֵי הַשָּׁדָה. אֶךְ לֹא יִבְלָתֵי לְהַתְּאֵפֵק מִלְּהַזְכִּירָה מַעֲטָ דְּבָרִים הָאֵלֶּה הַמְּחַזְקִים הַרְבֵּה. יְהִי רְצוֹן שְׁמִיעוֹתוֹ וְשֵׁם לְבַבְכֶם לְטוֹבָה לְקִיָּמָה בְּקִשְׁיוֹת בְּאֶמְתָּה וּבְחִימֵימֵת לְמַעַן יִשְׁטַב לָכֶם לְעַד בְּזֶה וּבְבָא לְנַצְחָה.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן קצא	ליקוטי הלכות ח"ה	משנה בורה ח"ב	דף יומי בבא קמא	ליקוטי תפילות ח"ב
שבת	יט	לו	קבד	קפה	ל	קעז קעז
א	כ	לו	קכה	קפד	לא	קעז קעז
ב	כא	לו	קכו	קפה	לב	קעז קעז
ג	כב	לו	קכז	קפה	לג	קפב קפא
ד	כג	לז	קכח	קפז	לד	קפב קפב
ה	כד	לז	קכט	קפו	לה	קפד קפה
ו	כה	לז	קל	קפז	לו	קפו קפו

עיון

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן תניינא סימן י"ב

חשיפה: מתי יבוא משיח!

גאולה היא תהליך, שהחל ברגע שבו יצאנו לגלות, ונמשך הרבה מאד שנים, הוא מוסיף ומתקדם בכל רגע. כאשר יסתיים אותו תהליך, בו ברגע יגיע משיח.

חצי שעה עגולה... ברור ש'עובד' שכזה, אינו תורם למקום עבודתו אלא משמש כמטרד, ומהר מאד ימצא את עצמו בחוץ. כך בדיוק מי ששואל כל חצי שעה מתי כבר תסתיים הגלות... אחי היקר, הגלות תסתיים כשנסיים את העבודה. בינתיים אנחנו כאן, עובדים, מתקדמים,

הגלות תסתיים כשנסיים את העבודה. בינתיים אנחנו כאן, עובדים, מתקדמים, ועושים בדיוק את מה שצריך כדי לסיים את העבודה, ואז נלך כולנו הביתה.

אתנהלה לאטי

עשוי מציע ליעקב עזרה. הוא אומר בנדיבות: "נסעה ונלכה, ואלכה לנגדך". בוא, אושיט לך יד, ונסיים את המסע במהירות. אך יעקב מתעקש ואומר לו: "יעבור נא אדוני לפני עבדו, ואני אתנהלה לאטי". יתכבד כבודו להמשיך בדרך, כפי שהוא רגיל מאז ומתמיד, למהר לחטוף ולתפוס. אני, אינני מתנהל כך, אלא מתנהל לאטי, לרגל המלאכה אשר לפני.

ליעקב אבינו יש זמן. לא משום שהוא מתעצל ומורח זמן, אלא משום שהוא מבין שאין קיצורי דרך, ובכדי להגיע אל היעד, צריך לעבור את התהליך שמוביל אליו. הוא אינו אומר 'אתנהלה לאט' אלא 'לאטי' - לפי ה'לאט' שלי! בדיוק לפי הקצב שמתאים לתהליך אותו אני צריך לעבור, רגע לא פחות וגם לא יותר.

ולא, זהו אינו בדיעבד, אלא חלק בלתי נפרד מהגאולה. העולם נחלק לשלשה תקופות: אלפיים תוהו, אלפיים תורה, ואלפיים ימות המשיח. אנחנו כבר נמצאים יותר מאלף וחמש מאות שנה בתוך 'ימות המשיח'... כי ימות המשיח אינם מתחילים ביום שבו משיח יבוא, אלא ביום שבו יצאנו לגלות, מאז אנחנו בונים ומכינים את העולם לגאולה. יום אחד זה יקרה, אבל זו לא תהיה 'תחילת' הגאולה, אלא דווקא מעמד הסיום שלה.

ולמי שמתעקש לדעת מתי זה יקרה, הנה התשובה: כל אחד שמתעסק בתהליך ובתוכן של גאולה, כבר פגש אותו. וכאשר יהיו מספיק אנשים כאלו, כולנו נפגוש אותו. זה יכול להיות היום, אם בקולו תשמעו ותתעסקו בגאולה. (ע"פ ליקוטי הלכות חו"מ מתנה הלג)

אפשר לומר כי הדבר המעניין ביותר, הוא: מתי משיח יגיע. ישנם כל מיני סימנים, חלקם מופיעים בכתובים, חלקם בדברי חז"ל, וחלקם מקובלים מצדיקי הדורות. ובכל פעם שמופיע אחד מהסימנים או כמה מהם, מיד עולים ספקולציות וכל מיני ניחושים ביחס לאותו יעד נכסף, וישנם שממהרים אפילו לנקוב בתאריך, מדויק או בערך.

אם יימצא אחד, שיידע בוודאות מתי זה יתרחש, באיזה יום ושעה, עדיף אפילו מיקום, מסתבר שהוא יהפוך לכוכב היום, וכולם יצטופפו לשמוע את דבריו. אלא, שאין נאמר זאת בעדינות: מי שאומר אינו יודע, ומי שיודע אינו אומר... תכל'ס, איננו מכירים מישהו כזה, שיודע בוודאות ואף אומר את זה. ספק אם יש מישהו שבאמת יודע, ואם יש מישהו כזה, הוא לבטח אינו אומר.

מתסכל. למה באמת? מה הבעיה לגלות לנו את הסוד, ולספר לנו מתי זה יקרה. הרי אנחנו כל כך רוצים ומחכים, למה אם כן להשאיר אותנו בכזה מתח וערפול? מה הבעיה לגלות? נו, בבקשה.

תהליך ולא תאריך

התשובה היא, שאין תאריך כזה, שבו הדבר הזה שנקרא משיח ינחת פתאום מן השמים. כי לא מדובר בתאריך אלא בתהליך.

הגאולה איננה נוצרת ברגע אחד, שלפניו לא היה ממנה כלום, ולאחריו יש את כולה. לא. גאולה היא תהליך, שהחל ברגע שבו יצאנו לגלות, ונמשך כבר במשך הרבה מאד שנים, והוא מוסיף ומתרחש ומתקדם בכל יום ובכל רגע. וכאשר יסתיים אותו תהליך, בו ברגע יגיע משיח ותהיה הגאולה.

ולכן, אין אף אחד שמצהיר על היום והרגע שבו זה יקרה, מפני שאין רגע כזה. מי שבכל אופן מדבר בשפה של תאריכים, מכוונה בלשון חז"ל בכינוי 'מחשבי קיצין', וזוכה לביטוי חריף במיוחד: 'יתפח נפשם של מחשבי קיצין'. משום שאיננו אמורים לעסוק בשאלה 'מתי יהיה הקץ, אלא 'איך' הוא יהיה. מה שמעניין הוא לא העיתוי אלא הדרך.

משל למה הדבר דומה: פלוני התקבל לעבודה. והנה הוא מופיע במקום העבודה ביום הראשון בשעה תשע בדיוק. כעבור חצי שעה, הוא שואל בקול: מתי כבר הולכים הביתה? והוא מקבל תשובה: בעוד שבע שעות, כשתסתיים העבודה. עוברת עוד חצי שעה, ושוב הוא שואל בקוצר רוח: נו, מתי כבר הולכים הביתה. וכך, בכל

ואראה את ה'

רבנו ז"ל בשיחתו עם האפיקורסים באומן אמר להם פעם: "וואס דאָרפֿט איהר אזוי פיל פאר שוואַרצט ווערן אז ס'זאל פין אייך גאַרנישט בלייבן, ווערט ווינציגער פאר שוואַרצט וועט פין אייך עפעס מערער בלייבן" (מה צוריקים אתם כל כך להשחיר עצמכם, פדי שכלום לא ישאר מכם, השחירו עצמכם פחות, וישאר מכם משהו יותר). כלומר היגיעות והטרחות והרדיפות הרבות אחר עסקי הגשמיים בעולם הזה משחירים את האדם כל ימי חייו, ועוקרים אותו מן העולם מבלי להשאיר שארית בארץ, אבל מי שממעיט עצמו מלרדף ולהשחיר בענייני העולם במעוט אחר מעוט, ולהפך הוא מרבה בדברים שבקדושה "ווערט ער נישט אזוי פיל פאר שוואַרצט" (הוא לא נעשה כל כך שחור), ויש לו תקנה טובה ושארית טוב בעולם (שמעתי מר' לוי יצחק).

ור' אליהו חיים היה אומר בנסח כזה: "זייט נישט אזוי פיל פאר שוואַרצט אין דער וועלט, אז סע זאל פין אייך גאר נישט פאר בלייבן". (אל תהי כל כך שחורים בעולם הזה, שלא ישאר מכם כלום).

פעם אחת קשטע מוהרנ"ת ז"ל לאומן על ציינו הקדוש של רבנו ז"ל בא הר"ש בער (הוא אחד מהשולשה אפיקורסים שהתקרב לרבנו ז"ל) לבקר את מוהרנ"ת באַקסנטו, ובדרשו של הר"ש בער היה תמיד משוחח ומתנחם אתו על ענייני אמונה והשקפה (וכידוע שזאלת מוהרנ"ת, לא התיר רבנו ז"ל לאף אחד מאנשיו לשוחח עם הר"ש בער ולהקנס עמו בדברים מחמת דבוריו הארסיים בתקירות בכפירות ואפיקורסאות). ואז בפעם הזאת נכנסו שניהם בפתח עמק על ענין האמונה במציאות אלקיתו יתברך, עד שנתלה מוהרנ"ת מגדל אמונתו הצרופה ואמר לו בזה הלשון: "וואס רעדסטו מיט מיר פין גאט, איך זאג די: ואראָה את ה'! (מה מדבר אתה אתי מאלקים, אני אמר לה: ואראָה את ה'). ונכנסו הדברים עמק בלב ויהאמין לו, כי יצאו המלים האלה מפי מוהרנ"ת כחץ מקשת עד שנגמרו לו פאלי ישעיה הנביא עומד לפניו ואומר לו דברים אלה.

גם שמעתי מפל זקני אנשי שלומנו. ועין בהקדמת קונטרס 'ימי התלאות' מר' אברהם ב'ר נחמן זצ"ל שכותב שם שבבל מקרא ומקרא מדברי התנ"ך שהיה מוציא מוהרנ"ת מפיו היה ממש נדמה להשומע פאלי הנביא בעצמו קורא וצועק את אלה הדברים. וידוע הצרופי של מוהרנ"ת ז"ל על הפסוק 'פתיחו השמים ואראָה מראות אלקים' ראשי תבות 'אמונה', שעל די אמונה יכולים לראות ממש אלקות. ועין בלקוטי מוהר"ו ס"ב, שאצל הפאמין הדבר גלוי פאלי רואה בעיניו את הדבר שהוא מאמין בו, מחמת גדל אמונתו השלמה.

חנוכה - הארת אור האמת

קליפת יון - חושך: קליפת יון היה שרצו להחשיך את העולם, וכמו שאמרו חז"ל 'וחושך זה יוון', כי זאת צריך לדעת שהשם יתברך ברא את העולם באופן שהשקר יוכל לשלוט בעולם.

כמה בחינות בשקר: יש שקר המסתיר את היהדות. אך גם בתוך הקדושה יש הרבה בלבולים וספיקות. והעיקר הוא שאצל האדם עצמו מתבלבל האמת שאינו זוכר את ה', ואינו זוכר את היהדות, ואינו זוכר שהוא בעצמו בן מלך, (ועיין ליקו"ה ברכת השחר ה', שמקשר זאת לחנוכה).

חנוכה נסלל דרך להסתכל 'אמת': בחנוכה הוא עיקר הזמן, להתרגל לחשוב מהאמת אף שאינו מרגיש את האמת. כי האמת יש לו כח גדול מאוד להאיר כל חושך, היינו לסלק כל ההרגשים שלו, ולחשוב לרגע מהו האמת של אותו הדבר שנעשה עמו, מי אני באמת בלי כל קשר למה שאני מרגיש.

הארת אור הצדיק: בחנוכה מאיר מאוד אור הצדיק. שכל דיבור של הצדיק הוא כמו נר שיכול להוליך אותו בתוך החושך ולזכור את האמת, ועל כן צריך לצמצם מחשבתו תמיד לזכור דיבורים של הצדיקים, ובכל מה שנעשה עמו, יסלק כל ההרגשים המטעים אותו, ויחשוב מה הצדיק אומר על הדבר הזה, איך הוא מסתכל על זה, וכך לאט לאט יישר את דרכו, ויכול להתחזק מכל מקום שהוא.

לכוון 'אמת': מובא מהאריז"ל, שיש לכוון בחנוכה להאיר את האמת בעולם, כי יש לכוון בשעת ההדלקה שם 'אהי"ה' פעם אהי"ה' שהוא בגמטריא 'אמת' [שם אהי"ה עולה במספר כ"א, וכ"א פעמים אהי"ה עולה במספר תמ"א].

להדליק אמת בחושך: בחנוכה מאיר מאוד אור האמת, כיון שחנוכה הוא חג שמאיר אל תוך ימות החול, והחול הוא ענין של חושך, אז האדם טרוד בטרדות ובלבולים, בל"ט מלאכות גשמיות, וכאשר מדליק את אור הנר הוא מאיר את אור האמת, לזכור שיש אמת בעולם.

לחשוב מחשבות אמיתיות: אין הכוונה לדבר דיבורים של אמת או שקר, אלא משמעות הדבר לחיות עם מחשבות אמיתיות, להסתכל על כל דבר בבריאה בעין אמיתית, לבלי להתבלבל ולטעות מהשקר השולט בעולם.

כמו אדם ההולך בחושך ביער, וכל דבר נדמה לו לדבר אחר מחמת החושך, והוא מלא בספיקות ובלבולים לאיזה צד ללכת ולפנות, וכאשר מדליק נר, לפתע רואה את הכל אחרת לגמרי, אמנם היער נשאר אותו יער, אבל ההסתכלות שלו השתנה, והוא גם מוצא את דרכו.

כך צריך לדעת שהעולם מלא בשקר, ואין האדם יודע איך ללכת אל השם יתברך, וכשמדליק נר, כיוון לחקוק בדעתו מחשבות אמיתיות.

נצור לשון ה' הלכות לשון הרע

כשאדם נמצא בין חברים שיושבים בסעודה או באסיפה או שיעור ומתחילים לדבר שם לשה"ר, אם אינו יכול להוכיח או לשנות נושא, יש לקום ולצאת משם, כדי להנצל מאיסור שמיעת לשה"ר. אם אינו יכול, כגון במכונת באמצע נסיעה, יסתום אוזניו.

ואם הוא חלש אופי ומרגיש שאינו יכול לקיים העצות הנ"ל, אם בשעה שנכנס למקום לא עסקו בלשה"ר יוכל להנצל מאיסור דאורייתא דשמיעת לשה"ר ע"י ג' תנאים: א. יחליט החלטה אמיתית שדבריהם לא מעניין אותו כלל. ב. להחליט שאינו מאמין למה שמוספרים. ג. לא יראה שום סימן הסכמה לדבריהם, כמו חיוך או נענוע ראש, שבכך עובר על איסור חנופה.

ואם היה יכול לצאת משם, אין מועיל לו ג' תנאים אלה, ועובר מדרבנן. ואם כבר היו מדברים כשנכנס לשם, אף בג' תנאים אלה עובר מדאורייתא על איסור שמיעת לשה"ר. (קיצור הל' לשה"ר פ"ו סעיף וז)

שכל מה שמותר בין ומתחברין ביותר הרבה ישראכל יחד, נתרבה קדשתו וכובודו יתברך ביותר:
ליקוטי הלכות, כלאי בהמה ה, ב

הליכות

שיחות ומנהגים

הנהגת הבית

אריכות ימים אויבך - "שְׁאֵי אֲתָא לְעִמִּי שְׂדֵמְעוֹת הַנְּשִׁים כֹּל כֶּךָ חֲשׂוּבִים הֵם אֲצֵל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ! הִיא עֲנֵלָה בַתְּפִלְתָּה רַפְּסָאָה לְבָן, בְּנֵאֲמֵת גַּם אַרְכֵיכָת יָמִים". ואכן בן ז'ה חי 'האריז' ימים למעלה משמונים שנה: ספר מוהרנ"ת, שדרכו של הרב הצדיק רבי נחום מטשארנאביל, בחגיגתו למאהלוב, היה לפנס לבית חותנו רבי דוד צבי הגדול. ופעם שהיה רבי נחום על איזה שבת בפתאומה, ונכנס בדרך לבית רבי דוד צבי, בכדי לקדש אצלו על חיו. וכשראהו רבי דוד צבי, אמר לו: "היייתי מקבד אתכם בקדושה, אולם אגתי הרבנית עדין לא חזרה מבית הפנסות". נענה רבי נחום ואמר: "דער בעל שם הקדוש האט געזאגט, אז משיח וועט קומען וועט בטל ווערן דער ווייבערשע שול" - "הבעל שם טוב הקדוש אמר, ששטיבא משיח אזי יתבטלו עבודת הנשים מבתי הפנסיות". והספיר זאת מוהרנ"ת לפני אג"ש ס"ס ואמר: "ביים רבין האבן מיר אנדערש מקבל געווען, מיר האבן מקבל געווען אז ביים אויבערשטן איז זייער חשוב ווייבערשע תפלות" - "אלם אנו קבלנו אחרת מרבנו, אנו קבלנו, שתפלות הנשים חשובות מאד לפני הקדוש ברוך הוא".

אמר פעם רבנו: "פארוואס מאכט איר ניט אייבער ווייבער פאר קיין חסידות?" - "מדיע אין אתם עושים את הנשים שלכם לחסידות?". פי אז נקל לו לאיש להתנהג בדרך החסידות והזאה כדבעי: פשהיה רבנו ז"ל עוד במעמדו דעיוקע היה אז לרבי שמעון תלמידו בן יחיד קטן בעריסה אשר נחלש ונחלה מאד מאד עד שהיה כבר לאחר יאשל. ונכנס רבי שמעון לרבנו - כמדומה בין תפלות מנהג למעריב - לספר לפניו ז"ל מצאתו ולבקשו אודות בנו החולה, אולם רבנו לו ענה לו פלם, והבין רבי שמעון מהו שרפואתו בנו הוא כפי רע, וחזר רבי שמעון לביתו ופנה מעצמו לזוגתו ואמר לה: "הו ויילסט אז מיר זאלן האבן א קינד? זאלקטו נישט שלאפן די נאנט!" - "את רוצה שיהיה לנו בן ונמחה ונקם? אזי אל תישני בלילה הזה!". והיא היתה אשת מיל ונעמה לו גבי עריסת בנה החולה, ובתה כל הלילה עבדו רפואתו. למחרת בבקר קשבו ונכנס רבי שמעון לרבנו, פנה אליו רבנו ואמר: "איך זאל זיך רענטן אז ווייבערשע טרען זענען אזוי חשוב ביים אויבערשטן? זי האט געפועלט א רפואה, טאקע

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' י"ב - [א]

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ אַחַר שִׁקְלוֹ וְחֻמְתּוֹ, יוֹכֵל לִפְלֹ כְּטַעוּתִים וּמְקַשְׁוֹלוֹת רַבִּים, וְלִבְּאֵי לַיְדֵי רַעוּת גְּדוֹלוֹת, חֵם וְשִׁלּוּם. וַיֵּשׁ שִׁקְלָקְלוֹ הַרְבֵּה, כְּגוֹן הַרְשָׁעִים הַגְּדוֹלִים מְאֹד הַמְפַרְסְמִים, שֶׁהִטְעוּ אֶת הָעוֹלָם, וְהִפְלִי הִיָּה עַל יְדֵי חֻמְתָּם וְשִׁבְלָם. וְעַקְרֵי הַיְהוּדוּת הוּא רַק לִילֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִשְׁפִיטוֹת, בְּלֵי שׁוּם חֻמְמוֹת, וְלִהְיוֹת כְּכֹל דָּבָר שֶׁעוֹשֶׂה, שֶׁהִיָּה שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִכְבֹּל לְהַשְׁמִיחַ כָּלֵל עַל כְּבוֹד עַצְמוֹ. רַק אִם יֵשׁ בְּזוֹה כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה, וְאִם לֹא, וְאִזֵּי בּוֹדָאֵי לֹא יִפְשַׁל לְעוֹלָם. וְאִפְלוּ כְּשֶׁנּוֹפֵל, חֵם וְשִׁלּוּם, לְסַפְקוֹת, וַיֵּשׁ שֶׁנִּפְתְּלוֹ גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְאַלְפִין, שֶׁנּוֹפֵל לְסַפְקוֹת וְהַרְהוּרִים, וּמִהֲרָה אַחַר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ עַל פִּי כֵן הַנְּפִילָה וְהַיְרִידָה הִיא תְּכַלִּית הַעֲלִיָּה:

כִּי דַע, כִּי שֶׁרֵשׁ כָּל הַבְּרִיאָה הוּא הַכְּבוֹד. כִּי כָּל מוֹהַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא בְּרָאוֹ אֵלָא לְכְבוֹדוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כָּל הַתְּקָרָא בְּשֵׁמוֹ וְלְכְבוֹדֵי בְּרָאתֵי" (וכו' יומא לח). ומֵאַחַר שֶׁהִפְלֵי בְּרָא מִשְׁבִּיל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, נִמְצָא שֶׁכְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא שֶׁרֵשׁ כָּל הַבְּרִיאָה. וְכוּ' וְאִפְלוּ בְּעִבְרוֹת וּדְבָרִים רַעִים, חֵם וְשִׁלּוּם, שֶׁשָּׂם אֵיךְ כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲנֵי (שְׁעִיָּה מ"ב): "וּכְבוֹדֵי לְאַחַר לֹא אֵתוּ", שֶׁיֵּשׁ בְּכֹל הַכְּבוֹד שֶׁלֹּא יִתְפַּשֵּׁט לְשָׂם, אֲבָל דַּע, כִּי אֵיךְ עַל פִּי כֵן בּוֹדָאֵי גַם הֵם מְקַבְּלִים חַיִּית מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכוּ'

אלפיים תחום שבת

הנה המאמר הקדוש הזה יסדו מוהר"ג [בהלכות עירובי תחומין הלכה ו]. כיסוד גדול בדרכי רבינו ז"ל, יחד עם המאמר הקדוש של אזמרה לאלקי בעודי, עד שמבאר מוהר"ג שאלו שתי התורות הם בבחינת אלפיים אמה שהם תחום שבת, שהם בחינת שני הלימודים הקדושים שעל ידם האדם יכול לעמוד ולהישאר בגבול הקדושה ולא ליפול לעולם, והיינו ע"י שמחפש תמיד את הטוב שבו שזה הלימוד הקדוש של אזמרה לאלקי בעודי, וגם כשאינו יכול לכצוא שום טוב, אזי יש את הלימוד השני של צעקת א"ה, שע"י מגלה את השי"ת גם בתוקף החושך וההסתרה, וע"י יכול להתקרב להשי"ת בכל עת ובכל מקום.

דרך חיים

אמנם באמת מאמר זה אינו רק חיזוק ועצה למצב שאדם מוצא את עצמו בחושך גמור, אלא הוא "דרך חיים" וכמו כל מאמר שמגלה רבינו ז"ל, שיש בו דרכי חיים מריש כל דרגין ועד סוף כל דרגין, ועיקר הדרך שרבינו מלמד אותנו במאמר זה הוא לחפש בכל דבר את כבוד ה' בתמימות ובפשטות, כי באמת עניין זה הוא יסוד העבודה, כי כל העולם לא נברא אלא בשביל כבוד השי"ת, וכפי שמביא רבינו מהמשנה באבות, וזה עיקר עבודת האדם לגלות כבודו יתברך בעולם, אלא שעיקר המפריע לזה הוא החכמה והשכל של האדם שנרמה לו שהוא רחוק מזה ואין זה שייך לו, ועל כן צריך לזה הרבה תמימות, להאמין באמת בכל מחשבה שחושב האדם על כבוד השי"ת שהוא יקר מאוד מאוד, ושיש כח עצום במחשבת האדם לגלות כבודו יתברך, ובפרט במקום ההסתרה.

בירור הנגה

ולכן, אף על פי שעניין זה של כבוד השי"ת הוא בכל פרט ופרט מעבודת השי"ת, שעיקר עבודת האדם הוא להרגיל את עצמו לחשוב מחשבות על כבוד השי"ת בכל דבר שבקדושה שזוכה לעשות, בכל נקודה של סור מרע ובכל נקודה של עשה טוב, לידע שהוא זוכה לגלות בזה כבוד ה' ולשמוח בזה מאוד, אבל מתוך המשך המאמר מובן שבפרטות שייך עניין זה בבחינת בירור הנגה, שהוא כל ענייני העולם הגשמיים, שאין בהם איסור מפורש וגם לא מצוה מפורשת, אבל שם הוא עיקר העבודה לגלות שם את כבוד השי"ת, ע"י שמגלה את ההסתרה, שנראה כאילו הוא עניין סתמי ורחוק מהשי"ת, אבל

דיבורי אמת במרתך המוסקבאי

"זכורני" המשיך ר' זאב וסיפר, "היה זה בשנת תצח"ר, הגיע אלינו יהודי מופלא, רבי לוי יצחק בנדר, הכרת פניו ענתה בו שהנו יהודי מורם מעם, מבני העליה. אבי, שרבי לוי יצחק מצא חן בעיניו למן הרגע הראשון, החל להתארגן כדי להכין עבורו מקום ראוי במרתפו, שם ישאה עד יעבור זעם, או עד שימצא לעצמו דירה בעיירה סמוכה". משפחתו של רבי לוי יצחק, שהגיעה כעבור זמן מה, הצטרפה אליו. ה'אורח'ים' השוהים במוסקבה חויבו להצטייד באישור מיוחד על מנת שיוותר להם לגור בעיר באורח עראי. למותר לציין שרבי לוי יצחק ומשפחתו, הבורחים מזרוע השלטונות, לא יכלו להשיג אישור כזה, ומשום כך ארבה להם סכנה כפולה ומכופלת.

השנה היא תרצ"ו. שני החסידים מאומן, רבי לוי יצחק בנדר ורבי אליהו חיים רוזין ניצלים בנס מן הכלא הסובייטי, למרות התיק העבה שהצטבר נגדם, שהרשיע אותם ב'עוון' הפצת יהדות ועיסוק בצדקה.

רבי לוי יצחק חזר לאומן. באחד הימים, והנה מולו ברחוב מופיע לא אחר מאשר מנהלו העריץ של הכלא המקומי. הלה פער נכחו זוג עיניים תמהות, "מה?! הנך מתהלך חופשי ברחובה של עיר?! מקומך בין כותלי הכלא!"

בו במקום החליט לברוח לטולטשין. וכאשר

שלחבת אמונה בתוככי ההסתרה. רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל

"מעט מאוד שהייתי בבית" סיפר ר' זאב קרוגליאק, "במשך היום נאלצתי לעבוד בבית-חרושת למחייתי, ובלילה הייתי משלים את לימודי באוניברסיטה. נהגתי לישון דרך קבע במעונות הסטודנטים מחוץ לבית הוריי. אך מיום עמדי על דעתי הנני זוכר את בית הורי כבית מלא עד להתפקע ביהודים פליטים. כשהגעתי הביתה מידי פעם, בעת חופשה למשל, ישנתי בפרוזדור הצר, שאף הוא היה מלא וגדוש באנשים.

"בבית אבי, עברו אנשים רבים למאות ולאלפים. אך משום מה נחרטה עמוקות בזיכרוני דמותו של רבי לוי יצחק. חן ואצילות היו נסוכים על פניו, ותמיד נהייתי לשהות בקרבתו. כל דיבור מדיבוריו השפיעו עלי מאוד. לדאבוני הרב, שהייתי אז בחברה לא עדינה במיוחד, אם לנקוט בלשון המעטה. מצוקות הזמן אילצו אותי ללכת לעבודה בבית החרושת, בין אותם אנשים. ובכן, הדבר ציער אותי, ולא נתן לי מנוח. נקדעתי אז בין רצוני האמיתי לשהות תמיד רק בבית אבי, הרווי קדושה וטהרה, לבין המציאות הלא-טובה עמה נאלצתי להתמודד.

הגיע לידו המידע כי ה.ק.וו.ד. בעקבותיו, הבין כי עליו להימלט למקום מרוחק יותר. בלבו גמלה ההחלטה לברוח למוסקבה הבירה, שם קיווה כי לא יצליחו על נקלה לעלות על עקבותיו.

גם שם, במוסקבה, לא שקט על שמריו. הוא המשיך בעבודת הבורא מתוך מסירות נפש, מתחת לאפו של הרודן, ואף פעל והשפיע על אחרים. ככל שחש במלעותו החיה הסובייטית הפעורות לעומתו, בערה בקרבו שבעתיים התשוקה להפיץ תורה ויהדות.

במוסקבה התגורר יהודי בעל מסירות-נפש, הגאון רבי אהרן קרוגליאק, שהיה מכונה 'רב דמוסקבה'. רבי אהרן הסתיר במרתפו לא מעט יהודים 'מבוקשים' על ידי השלטון, שרבי לוי יצחק היה אחד מהם. על אותם ימים סיפר בנו של רבי אהרן, ר' זאב 'וואלודיע' קרוגליאק:

"זקוק הייתי אז לחיזוק בענייני אמונה ויראה, כאשר מכל הצדדים משתוללת הרוח הכפרנית. דיבוריו של רבי לוי יצחק, דיבורי יראה אמיתיים, חישלו תמיד את רוחי. זכורני, שבאחד הימים קרא לי ופתח לפני סידור, הצביע על הברכה 'ברוך שאמר והיה העולם', וכה אמר: 'אדם המאמין בברוך שאמר והיה העולם, הרי הוא יהודי!' דבריו שנאמרו בחן של קדושה, טילטלוני טלטלה עזה! הדברים היקרים והפשטים באמתותם, שיצאו מתוך לב יהודי חם, חדרו לעמקי נפשי ונסכו בי כוחות ועודדו את רוחי בכל המצבים שעברתי!"

(ע"פ הספר 'איש חסידין')

"בית אבי היה בית פתוח לרוחה וסיפק צרכיהם של יהודים תוך הסתננות עצמית, שכן העונשים הצפויים עבור 'עבירות' כאלו - הסתרת דמויות 'אנטי מהפכניות', עלולים היו להגיע אפילו למוות. לביתנו הגיעו פליטים רבים. הוא שיכן אותם במרתף ביתו, מחסה זמני עד יעבור זעם. מרתף זה הכיל בסך הכל פרוזדור צר וארוך וכמה חדרונים קטנים, שלעתים התמקמו בהם כמה 'מנינים' של יהודים ומשפחותיהם, והיה מרתף זה להם, כארמון מלכים.

לחידודא

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

איזה תורה אמר רבינו ז"ל בתור "תיקון קרבן תודה" שהיה צריך להביא?

תשובה לחידה הקודמת: "והבן הבנים הישב לעצה להתחנך בכל מקום שהוא בכל מה שיעבור עליו כל ימי חייו. כי איך ידע מה יעבור עליו? על מה נאמר? ומי שרוצים להניסו דרכי הקדושה באמת אי אפשר לו לנכנס בשלמות כי אם שמונסי אותו בבחינה זאת שנופל למקומות כאלו ונשמחוק את עצמו על-פי הדרך של איה ת"ל אז יזכה שמהיה הירידה תגלית העליה: (ליקוטי הלכות, תחומין ו, ח).

הזוכה: ישראל פויגל ירושלים זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

ח"מ

כשאדם מתבונן באמת הזאת שבוודאי אין שום דבר שאין בו גילוי כבוד השי"ת, בזה עצמו הוא מוריד את ההסתרה, וממילא מבטל את יניקת הקליפות שכל יניקתם היא רק מההסתרה הזאת, ובוה עצמו העלה את הנגה אל הקדושה, ע"י שגילה בזה כבוד השי"ת. נמצא שעניין זה של העסק מכבוד השי"ת הוא עיקר עבודת האדם בכל עת, הן בקיום התורה בפשטות, בלימוד התורה וקיום מצוותיה להרגיל עצמו לחשוב על כבוד השי"ת ולשמוח בזה, ועל דרך זה בכל סוד מרע, והן בכל העניינים הגשמיים שכולם שייכים לבחינת הנגה, ששם יש עבודה מיוחדת לגלות את ההסתרה שנדמה כאילו המקום והעניין הזה מנותק מהשי"ת, וגילוי ההסתרה הזאת הוא עצמו עיקר גילוי כבוד השי"ת שם, והוא עיקר התיקון של המקום והעניין הזה.

צעקת אי"ה

וכשאדם זוכה ללכת בדרך זו, אזי יש לו עצה נפלאה גם כשהוא מוצא את עצמו בחושך אפילה, ונדמה לו שהוא רחוק מאוד מאוד מהשי"ת עד שאף אינו מצליח למצוא בעצמו שום טוב, שאז עליו להתעורר ולצעוק "אי"ה שהרי בוודאי השי"ת נמצא כאן וכבודו מתגלה גם במקום הזה, אף שאינני רואה כלום ונדמה לי שאין כאן שום גילוי של כבוד ה', ועי"ז בעצמו שמבקש ומחפש את כבוד ה', ומגלה את האמונה שבוודאי גם כאן מתגלה כבוד השי"ת, עי"ז עצמו מתגלה כבוד השי"ת באופן נפלא מאוד, כי מתגלה האור שמחיה את המקומות האלו, שהוא אור גבוה מאוד מבחינת מאמר סתום, שרק מהאור הגבוה הזה יכול להיות חיות למקומות האלו, וכל חיותם הוא מעצם מציאות ההסתרה שיש שם, ועי"ז שהאדם צועק איה ומגלה את ההסתרה הזאת, ממילא מתבטלת יניקת הקליפות, ומאיר שם אור השי"ת בדרגה גבוהה מאוד, כי הוא אור עליון וגבוה מאוד, [וכפי שמתבאר כל זה בהמשך המאמר]. ואז יזכה שיפתח לו האור ויוכל למצוא את הטוב ואת כבוד ה' שיכול כן להתגלות במקום הזה, [וכפי שמוכן מדברי מוהר"ן בהל' תחומין ה"ז שעיקר עצת אי"ה הוא למצב שאדם לא מצליח למצוא שום טוב במקומו, ועי"ז בקשת האי"ה עצמה מתגלה כבוד ה' ואז יוכל למצוא את הטוב].

עיקר העצה של צעקת אי"ה הוא רק כשמחפש כבוד ה'
ובאמת עיקר הכח להתחזק מהעצה הזאת, הוא רק כשאדם עושה עסק מגילוי כבוד ה' בעולם, והולך עם זה בדרך חיים, שאז יכול להתחזק במה שמגלה את כבוד ה' גם בתוקף ההסתרה, כי עיקר ההתחזקות הוא במה שיוודע שבזה עצמו שהוא מחפש אי"ה, בזה גילה את כבוד ה' וביטל את יניקת הקליפות, כי כל יניקתם היא רק מההסתרה על כבוד ה', אבל כל זמן שהאדם אין לו שום עניין בגילוי כבוד ה' בעולם, אין לו שום התחזקות מזה שהוא יודע שגילה את ההסתרה והכניע את יניקת הקליפות, כי בכל זה אין שום הצלחה הנראית לעין, אלא אך ורק מה שעיי"ז נתגלה כבוד ה' בעולם, וכמו כן צריך לזה הרבה אמונה והרבה "תמימות", כי בשכל והחכמה של האדם אינו רואה את כל זה, אדרבא הוא רואה רק את החושך וההסתרה, ולכן הוא נופל כל כך, ולכן גם העצה של צעקת אי"ה, היא בעיקר לאחר שאדם נכנס לדרך חיים שמלמד אותנו רבינו במאמר, לחפש בכל דבר את כבוד השי"ת, ואז יוכל להתחזק מאוד מאוד גם בתוקף החושך וההסתרה.

הנעלמת והיא הנקראת אורייתא דעתיקא סתימאה והיא המאמר הסתום, ומי שאינו מחבר את התורה לשורשה הוא נותר יבש בלי חיות.

ורבינו כאן מלמד אותנו את דרך החיבור לשורש התורה-בראשית, שצריך האדם להתגעגע ולצעוק איה מקום כבודו.

כי כדי לקבל את שורש התורה וחיותה הפנימית הנעלמת, לא יעזור קיום הנגלה, אלא חייב האדם להשתוקק ולהתגעגע מאוד ולשפוך שיהו לפני הקב"ה בתפילה והתבודדות, ולהתנתן לפניו יתברך שיתגלה בעצמו בתוך החיים שלנו, ושנזכה לגלות ולהכי אותו בעצמו בתוך התורה והמצוות.

ונקודת ה"אי"ה, עניינו הוא שהאדם לא יהיה מוכן לקבל את פשט החיים שלו, ואפי' של התורה והמצוות, אלא ירצה לפגוש את הקב"ה בעצמו, ולהכיר ולדעת אותו, ולזכות לטעם יותר עליון של חיים- דביקות פנימית בהשי"ת ותמיד יעשה תשובה על תשובה וידעה יותר קרבה. ויחתור תמיד לנקודת הייחוד שלו עם השי"ת.

עי"ז נזכה לתכלית העלייה ולאור המאמר הסתום ולאורייתא דעתיקא סתימאה.

שמחה חנון, בני ברק

הגליה כפי המבואר בתורה אין רצון השי"ת שיפגשו אותו דרך מה שמותר לנו לעשות, ושם ניתן לנו לגלות את כבוד השי"ת ולהידבק בו ע"י הדבר ה' המהווה את אותו המקום והנברא.

אך את המאמר הסתום א"א תפוס כי הוא נעלם מאוד, ואינו ניכר בבריאה, ורבינו מגלה שבגלל רוב העלמו לכן ממנו מקבלים חיות כל המקומות המסתופים ובתי העבודה זרה וכו', כי מאחר שהוא נעלם בעל בהם מאוד אינם יכולים לפגוש בו.

אך היהודי שנפל לשם ה' ירחם, הוא יכול לעלות בתכלית העליה ע"י שיחפש שם את החיות הנעלמת, ויצעק איה מקום כבודו, עי"ז יזכה לעלות בתכלית העליה, ולזכות לדבוק במאמר הסתום.

בפשטות נראה שרק הנופל למקומות המסתופים הוא יכול לזכות להידבק באור העליון של בראשית.

אך בדברי מוהר"ן [בהל' פורים ד'] מתגלה, שבאמת המאמר הסתום- בראשית שייך לכל אדם ובשכל זה הגענו כאן לעולם, כדי להמשיך את האור הסתום והנעלם ולגלות אותו בתוך המאמרות הנגלים.

וכל שלמות התורה והמצוות זה החיבור בין האור הגלוי לבין התורה

לכבוד עלה לתרופה שלום וברכה. רבינו בתורה י"ב מבאר שיש את העשרה מאמרות שבהם נברא העולם, וכל מאמר מהוה את חלק הבריאה שנברא על ידו.

תמיד דבר ה' הוא נשמת וחיות הדבר, והבריאה כל הזמן מתחדשת על ידו כביאור הבעש"ט על פס' לעולם ה' דברך ניצב בשמיים.

רבינו מגלה שיש חילוק בין תשעת המאמרות, לבין המאמר בראשית, כי כל התשעה הם נגלים, היינו שניכר בהם הדיבור איך הקב"ה הוא הבורא אותם ע"י ציווי.

אך המאמר בראשית הוא מאמר סתום, כי לא ניכר בו איך הקב"ה הוא המהווה את הבריאה.

אך באמת בראשית הוא המאמר הכי גבוה, והוא כולל את כל התשעה שתחתיו והוא השורש להם, וכולם תמיד מקבלים ממנו.

וצריך לדעת שכל הבריאה תמיד נועדה כדי שעל ידה נגלה את הקב"ה, על כן יש עבודת השי"ת שכנגד התשעה מאמרות, ויש את העבודה שכנגד המאמר הסתום- בראשית!!

בתשעת המאמרות העבודה היא לגלות את השי"ת ולמצוא אותו בדרך

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | לקר"ת סי' י"ב ע"א

הספיקות שיש בתורה

שצריך להסיח דעת מן השאלות שאינם מן העניין ואשר אי אפשר להבינם כראוי לעת עתה, בכדי שיוכל להמשיך בלימודו.

[ד] כמו כן בדרכי ההליכה למעשה באור התורה אשר היא מנחה אותו איך לגלות כבוד ה' בכל מקום, ופעמים שאינו מבין היטב ונופל בלבולי מחשבות וספיקות והרגשים למיניהם איך יכול שבמקום זה או בנפילה וירידה זו יש ה', ואז עיקר עצתו שישלך השכל וההרגשה כי פעמים שדייקא חכמות התורה הם מפילים אותו שלא יוכל להיות קרוב לה', ואז צריך לדבק עצמו בביטול גמור בתמימות ופשיטות באור התורה הק' ובדרכי עצות הצדיקים שבוודאי שיש ה' בכל מקום ובכך יתעורר לחפש איה כבוד ה', ועל כן מובן מה שפותח רבינו בהזרה רבתי שצריך להתרחק משכלו, כי השכל וההרגש מטעים מאוד את האדם.

הכלל שבוודאי שצריך לילך עם חכמות ודרכי התורה, אך בעת בלבול וחושך ידע בבירור שכעת הזמן לעזוב השכל וההרגשה, ולדע בוודאי שטועה במה שנדמה לו שה' אינו איתו.

[ה] אם אין האדם מחובר אל התורה, אזי השכל שלו יכול להטעותו, עד כדי כך שהרשעים המפורסמים נפלו לרשעותם רק על ידי זה שלא נהרו בתחילה שלא לילך אחר שכלם, ולא ידעו איך להחזיק עצמם היטב גם כשאין מרגישים אור ה'.

[א] הנה, כלליות האור של התורה הוא איך לשבר את קליפת נוגה ולהתרחק מהרע, כי היא המיישרת מחשבות ושכל האדם לחשוב מאלקותו ית'. "כי כשאדם הולך בדרך או כשהולך בדרכים ברוחניות, אזי התורה הולכת לפניו, בבחינות (משליו): 'בהתהלך תנחה אתך', כי יש בזה כמה בחינות, כי כל אחד לפי תורתו".

ובכוונה זו צריך לעסוק בתורה, לבנות שכל ודעת אמתית איך לבוא תמיד לקרבת ה', ושיוכל תמיד לצאת מהמצב של 'לבי סתור' שהוא קליפת נוגה שמסבבת את האדם כמובא בהמשך המאמר, והוא עיקר החיפוש בלימוד התורה ובעיקר בלימוד ספרי הצדיקים, לראות כבוד ה' תמיד.

[ב] אך בחכמת התורה נתלכש גם קליפת נוגה, שרוצה להבין ולהרגיש הכל תיכף ומיד ואם לאו הוא נופל לספיקות ובלבולים, ואינו יכול לילך עם התורה שהיא תנחה אותו. וכלשון רבינו בהמשך "ולפני כל תורה יש בחינות ספיקות, כגון בחדושי- תורה, קדם שמחזישין יש כמה ספקות ובלבולים, קדם שחבר ומלבן הדבר כראוי. ואלו הספקות הם בחינת עין הדעת טוב ורע, שהוא בחינת נגה. וכשמגיע אל התורה בעצמה, זה בחינת עין החיים וכו'".

[ג] ואם אמנם כך הוא הדרך שצריך להבין היטב דרכי התורה ועצותיה ובוודאי שבתחילה יש ספיקות מה שאינו מבין, אבל בכל זאת פעמים

ימי הודאה

"ימי חנוכה הם ימי הודאה, כמו שכתוב 'קבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול' (ליקוטי מוהר"ן ח"ב ב), הרי שזו עיקר קביעת ימי החנוכה לשם הלל והודאה. אך עלינו להתבונן מה בעצם מיוחד כל כך בחנוכה שהוא נקרא 'ימי הודאה'? הרי כל החגים למעשה הם הודאה על הניסים שהיו לנו, למשל ביציאת מצרים ואחר כך ענני הכבוד. ואם כן למה זכתה חנוכה לבדה להתקרא ימי הודאה? לפני שנענה על שאלה זו נקדים הקדמה קצרה. ניסי החנוכה שהחלו בנצחון המכבים את היונים-הצבא החזק ביותר בעולם דאז, וששיאם היה במציאת פתח השמן, התרחשו בשלהי ימי בית שני, שאז מלכות ישראל לא הייתה בשלמותה, וביהמ"ק לא תפקד בשלמות. בעצם כל הגאולה שהייתה בימי בית שני לא הייתה שלמה. ומובא בספרים שעיקרה היה ליתן ריווח בין צרה לרעותה, שעם ישראל יראו שה' חזר וגאלם ואז בגלות הבאה יאמינו ולא יתיאשו. ואז בסוף ימי הבית השני נתגלה חג חדש, חג החנוכה. כי עיקר תפקידנו בזה העולם הוא, להכיר את השם יתברך, והרי אין אפשר להכיר את השי"ת הרי כבר נאמר 'אתה הוא עלאה על כל עילאין סתימה על כל סתימין לית מחשבה תפיסא בך כלל' (פתח אליהו), ואין יתכן להכיר אותו יתברך? והתשובה היא, שמתוך התבוננות בפעולותיו של ה', ניתן קצת להכיר ולשער בדעתו מרחוק עוצם גדולת השי"ת. אבל הוא בעצמו הרי כבר נאמר 'כי לא יראני האדם וחי'. ובמה יכול אדם להתבונן כדי לעורר התפעלות בנפשו, אם לא בחסדי ה' ובנפלאותיו, שעושה עמו בכל יום. ומתוך חוויה זו עולה מאליה הודאה לה'. זו חוויה אישית ביותר שכל אדם חווה בינו לבין קונו ואינו יכול להעביר חוויה זו לאחר. וחוויה זו היא עוד נקודה של הכרה של האדם בבוראו, הויית הוודאה היא היא שעשוע עולם הבא, כי אין שעשוע גדול מזה כשמתגלה בלב האדם שהשי"ת אתו עמו ואצלו וסמוך

עומק הפרשה

לשבת בסוכתו של צדיק

וַיֵּן לוֹ בַּיִת וְלִמְקַנְהוּ עֵשָׂה סֶכֶת עַל פֶּן קָרָא שֵׁם הַמְּקוֹם סֶכֶת:

הקשו מפרשי התורה (ראה גור אריה, פני דוד ועוד) מאחר שבנה גם בית וגם סוכות, למה קרא למקום דווקא על שם הסוכות, והלא הבית חשוב יותר, אכן פנימיות הענין מובא בזוה"ק (רע"ב אמור ק:) שפסוק זה מרמז על חג הסוכות, שיסד יעקב לבני ישראל הנקראים צאנו ומקנהו, ביום הזה בנה להם משכן לאחר מלחמת הימים הנוראים, שישבו בהם להנצל מהמקטרגים. בדרך עבודה למעשה מבאר זאת רבי נתן, שאבות העולם עסקו כל ימיהם ללמד בעולם את דעת ה' את האמונה הק' ויסודותיה, וכמו שאמרו חז"ל (יומא כח:) 'אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה היה, יצחק אבינו זקן ויושב בישיבה היה, יעקב אבינו זקן ויושב בישיבה היה'.

בישיבות אלו הנחילו את דעת ה' ויראתו לכל עמי הארץ, כל מי שדבקה נפשו ביראת ה' בא לישיבותיהם וקיבל מהם את השגות אלוקות כמו שהשיגו הם, אבל ישיבה זו אינה תשובה לכל אחד,

חנוך לנער

יסודות החינוך ע"פ דעת רביז"ל

בחנוכה יכול כל איש להאיר לביתו הארה חדשה

כל אחד רוצה להיות טוב, אלא שמחמת הנפילות וההרגלים הרעים שלו, אינו יודע מהיכן להתחיל להשתנות, הכל נראה מבלבל ואין לו שום יד לאחוז באיזה דבר שלם אשר ממנו יוכל להתחיל לבנות ולהשתנות. וכמו שלאחר חורבן בית המקדש, השאיר השי"ת שריד את הכותל המערבי שלא נחרב, וממנו התחיל הבנין. כך בכל חורבן פרטי שבאדם, או חורבן פרטי של מידה מסויימת, יש איזה חלק שעדיין לא נחרב, וכשמאירים את אותו החלק, אפשר להתחיל בבנין מחדש. ועל כן, כל מי שרוצה להתחנך ולהתחיל התחלה חדשה, צריך בהכרח שיאירו לו הארה ממקום גבוה יותר ממנו, אשר שם האור שלם, וכך יהיה בכוחו להתרומם להתחיל לתקן את מקומו.

וזהו עבודת הצדיק שאצלו האור שלם, והוא מאיר אל מקורביו את הנקודה הפנימית שלהם, שיראו את המקום שעדיין לא נחרב, וכך יהיו יכולים להתחיל בבנין מחדש. כי הצדיק מאיר הארה כללית למקורביו, וכאשר הם רואים האור, הם מתחברים אחד לחבירו, ומשוחחים בנקודת האור של הצדיק, וכך מעוררים אחד את חברו, עד שמתעורר אצל כל אחד הנקודה הפרטית שלו, לחפש את השייכות שלו לאותו האור, וכך מתחיל בבנין (ליקו"מ סי' ל"ג).

חנוכה הוא זמן של חינוך מחדש, זמן חנוכת הבית לאחר שטימאוהו היוונים, וזה על ידי שמצאו פך שמן טהור שלא נטמא עדיין, אשר בח אותו מעט השמן השלם, אפשר לחדש ההדלקה.

ועל כן אמרו חז"ל 'נר איש וביתו', כי הדלקת הנר חנוכה עיקרו על ידי הראש של המשפחה, שבחנוכה כל אחד בביתו הוא כדוגמת הצדיק המאיר אל מקורביו, והוא יכול להדליק הנר והאור בבית לכל בני המשפחה, אור חדש וגבוה. אשר בכח האור הזה, נעשה איזה אוירה בבית של 'נר לכל אחד ואחד', שכל אחד מבני המשפחה מאיר לחבירו את הטוב שלו, עד שכל אחד יוכל להתעורר להדליק אצל עצמו הארה חדשה, ולתקן מה שצריך לתקן בבחינת 'מוסיף והולך'. שהרי כל אחד מבני הבית רוצה להטיב דרכיו. אלא שמחמת ריבוי הכישלונות, וריבוי ההערות וגערות שקיבל במשך ימי מחייו מבני ביתו וכן מעצמו, הוא אינו יודע איך להתחיל לשנות מעשיו והתנהגותו. ועל כן בהכרח להאיר עליו איזה הארה גדולה מלמעלה, הארה שתתן לו לטעום איזה נקודה שלמה של טוב שיש לו, וכך ממילא יוכל להתפעל על זה ולהתחיל להדליק הנר של עצמו.

ועיקר עבודת ראש המשפחה הוא לאו דווקא לחנך בפרטיות, אלא להשתדל להאיר איזה הארה כללית של אמונה כפי שיש בכוחו, הן על ידי התפילות לחינוך הבנים בשעת ההדלקה, והן בפשטות על ידי שירה והודאה, והאור הזה יגרום להתעוררות אצל בני המשפחה, שיאירו אחד לחבירו וכל אחד לעצמו.

(ע"פ ליקו"ה ברכת המזון ג' - ט"ו)

מכל מקום שהוא. (ע"פ ליקו"ה תפילין ה)

מתחדשים

שלא יבנה נרו לעולם ועד: לרגל ימי החנוכה הבעל"ט, ניתן להשיג את הספר המבוקש 'מועדי ישראל - חנוכה' המלקט ביד אמן מכלל ספרי רבינו ז"ל ותלמידיו זיע"א מענייני החנוכה, להשיג בכל נקודות ההפצה במרכזי חסידי ברסלב. הפצה ראשית, מכון 'מעיינות הנצח': 0527625525. טעמו וראו כי טוב ה'!

כמו כן, ניתן להשיג את הספר הנפלא 'אוסף אמרים - חנוכה' פניני דעת ואמונה מאת הרב החסיד רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א, נערכו בטוב טעם ודעת: ע"י הרה"ר בצלאל פרידמן שליט"א. הפצה ראשית: 025380142. בארה"ב: 7184374044.

ובהמשך להודעה זו: הופיע הספר החדש 'הלא עניין לאמונה' גם הוא מאת הרב החסיד ר"מ שכטער שליט"א, מלא וגדוש בדיבורי אמונה חמים כגחלי אש באור רביה"ק. להשיג בפרטים הנ"ל.

אומן: לקראת הקיבוץ הק' באומן בשבת חנוכה בו צפויים לשהות אלפים רבים, 'איחוד ברסלב באומן' מפרסם את זמני סגירת העזרת נשים בציון הק', מיום חמישי כ"ד כסליו בשעה 8:00 בבוקר, ועד ליום ראשון, כ"ז כסליו, בשעות הערב.

התורה הזמנית: לרגל התחלת לימוד תורה י"ב בליקוטי מוהר"ן תנינא, ארגון 'תמימי דרך' מפייץ בימים אלו את חוברת הכיס הנפלאה 'תורות והלכות', בו מובאת התורה הנלמדת 'איהי השה לעלה', יחד עם כל הליקוטי הלכות שעליה. להשיג בבתי הכנסת של חסידי ברסלב. הפצה ראשית ולכל ענייני התורה הזמנית: 0527148323.

י"ל ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ל:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערסות נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

אחר דרישת הטוב באהבה רבתי,
באתי להודיעכם שפרנך ה' ימי
החנכה באין, והשכינה למטה
מעשרה, שאפלו אנו בדיוטא
התחנתנה - יכולין לדבק עצמו לה'
יתברך ואפלו במקומנו, ע"י הצדיק
המאיר אור חנכה בעולם, שלמד
אותנו להתחיל בכל יום מחדש
ולחנה עצמנו בכל עת להתחיל
בהתחלה חדשה פאפו היום נולד:
נתיב צדיק לר"נ בר"י, קמח

יהלום

עם כל זה יתחיל בכל פעם
מחדש, אפלו פמה וכמה
פעמים, ובכל זה אי אפשר
להיות איש פשר באמת:
שיחות הר"ן מה

איך זוכים להמשיך על עצמי אור חדש בחנוכה, אמנם אני לומד קצת ספרי צדיקים בענין החג, אך איך נכנסים למעשה לחיות את אותם הדיבורים בשעת ההדלקה?

א[אסור להיכנס לאור החג באופן של 'כוחי ועוצם ידי', אלא בביטול לפני השי"ת שהוא יעשה הכל כרצונו יתברך. וכמובא מרביז"ל (שיחות הר"ן ב'): "וכן כשמגיע שבת או יום טוב אזי אני מוסר כל ההתנהגות וכל הענינים והתנועות של אותו השבת או היום טוב להשם יתברך שיהיה הכל כרצונו יתברך. ואזי איך שמתנהג באותו השבת ויום טוב שוב אינו חושב וחושש כלל שיא לא יצא ידי חובה בהנהגת קדושת אותו היום, מאחר שכבר מסר הכל להשם יתברך וסמך עליו יתברך לבד".

ב[העיקר הוא 'לעשות מתורות תפילות' - היינו להתפלל ולבקש על כך מהשי"ת שיזכה להשיג את הענין שלמד, כל מה שלומדים או שומעים הם רק כמראי מקומות על מה להשיח ליבו לפני השי"ת.

כי אף שהיה אפשר להתפלל בכלליות רק באופן של 'הטעימיני זכני לראות אור החנוכה, להבין ולהשיג פנימיותה' וכו', גם בלי ללמוד ולדעת בפרטיות את עניני החג, אך עיקר החידוש שרביז"ל לימדנו בתפילה ושיחה בינו לקונו הוא לפרט יותר ולדבר בפרטיות מהות אור החג לפי מה שלמד מתוך הספר, ועל כן לומדים בפרטיות לדעת עוד כוונה פנימית בהשגת המועד או המצוה, כדי להתעורר יותר בפרטיות להתפלל על כך.

ג[יש לצמצם המחשבה לענין אחד שלמד בענין החנוכה, ולחשוב זאת בשעת ההדלקה, ולהאמין שבאמת עכשו נפתח אור גדול למעלה של העניין שלמד. והעצה הוא להכנס לכוונת המחשבה באופן של 'קצת ומעט', כלומר שיאמין בכל קצת שזוכה לכוון, שזהו ממש האור של החג, וכך יהיה בפנים בתוך הארת המועד.

ולמשל, אם למד שבחנוכה נפתח הדרך של הודאה, ישתדל בחנוכה לזכות 'קצת' להודות ולמצוא הרחבות בתוך נקודות חושך שבחיי. והעיקר שאחר כך יחזק את עצמו, הנה אני בתוך הארת החג.

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א | מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

הלכות חנוכה

סעודת צהריים או ערב, שנחשב אז כקביעות סעודה] - ירא שמים לכתחילה לא יעשה כן. אך מי שאינו נזהר בזה, לא נחשב משום כן כאינו ירא שמים.

ג. אבל אם לא קיבלה הסופגניה טעם הגון של שמן [אף כשיש הבזק סוכר עליה ומיליו קצת ריבה, או נילושה במי פירות] - ירא שמים נכון לזהר לאכול רק תוך הסעודה. והעולם אינם נזהרים בזה.

ד. ובכל אופן מי שאינו נזהר וקובע סעודתו עליהם - יברך רק בורא מיני מזונות ועל המחיה. וכן מי שכבר אכל כדי קביעות סעודה - יברך רק ברכת 'על המחיה'.

ה. 'סופגניה אפיה' [מצוי מהם בשוק מבלי שהמאפיה תפרסם זאת] - אם יש בה הרבה 'ריבה', אזי דינה כשאר עוגה שברכתה מזונות, אך יש להזהר מלקבוע סעודה עליהם. אבל אם יש בה רק קצת ריבה, יתכן מאוד שדינה כלחם גמור וברכתה 'המוציא'.

ו. האוכל סופגניה בתוך הסעודה - אין לברך עליה בורא מיני מזונות. הואיל ובדרך כלל אף אם אוכל אותה רק 'לקינוח' כוונתו גם לשיביעה קצת. מענין לענין. בצק המיועד לטגן ממנו סופגניות, אם נעשה משיעור קמח החייב בחלה, יש להפריש ממנו חלה אבל בלי ברכה.

אכילה ומלאכה לפני הדלקת נרות חנוכה

א. מחצית שעה לפני זמן הדלקת נרות חנוכה [והיינו כל אחד לפי הזמן שנוהג להדליק] - הדין כך:

(א) אכילה לחם יותר משיעור 'כביצה', אסורה [הוא בין 100-50 גרם]. אבל פחות מזה, מותר.

(ב) י"א שכמו כן אין לאכול 'מיני מזונות' יותר משיעור כביצה. ונראה שמי שחלש לבו, אם עדיין לא הגיע זמן ההדלקה, יכול לאכול מיני מזונות יותר מכביצה. אך יש להזהר שלא לאכול כשיעור שיש בזה 'קביעות סעודה'.

(ג) פירות ומשקים, אפשר לאכול ולשתות כאוות נפשו. אך יש להזהר שלא להפסיד על ידי זה זמן הדלקת נרות או תפילות ערבית בציבור.

(ד) באופן שאמרנו שאסור לאכול, אפילו אם התחיל כבר, צריך להפסיק כשמגיע זמן ההדלקה.

ב. אך יש אופנים שמותר לאכול:

(א) הנוסע ברכב שאין הוא נוהג אותו, ושבדאי לא יתנו לו להשאר שם עד שיעבור זמן הדלקת נרות לגמרי - אזי אם הוא רעב יכול לאכול כדי צורכו, אבל אסור לשתות משקאות חריפים.

(ב) וכן הדין במי שנמצא באירוע באולם, שבדרך כלל אין נותנים